

Remissvar från Svensk Plastindustriförening, SPIF gällande ”Europeiska kommissionens förslag till förordning om ekodesign för hållbara produkter”

Diarienummer: M2022/00802

Vad är SPIF

SPIF (Svensk Plastindustriförening, organisationsnummer 802004–6440) är ett svenskt branschförbund och har ca 130 medlemsföretag inom plasttillverkning samt tillhörande material och tjänster. Bland medlemsföretagen ingår producenter som omfattas av föreliggande remiss.

Remissvar

SPIF är i stora drag positiv till EU-kommissionens förslag till förordning om ekodesign för hållbara produkter och till att produkter som sätts på EU-marknaden skall vara anpassade för en cirkulär ekonomi och miljömässigt hållbara.

I detta sammanhang måste man ta hänsyn till konsekvenserna av utgångsmaterialet för de hållbara produkterna. Sanningen är att det går åt 57% mer energi, bildas 61% mer växthusgaser och 270% mer material när man byter plast mot ett annat material vid en jämförelse med olika förpackningsmaterial. [1]

SPIF anser således att begreppet miljömässigt hållbar måste förtydligas så att inte material, som felaktigt inger betänkligheter inte fasas ut från marknaden. Som exempel kan nämnas fossilbaserade plaster som anses utgöra exempel på en linjär ekonomi. Fossilbaserade produkter såsom plaster ingår i allt större omfattning i ett cirkulärt samhälle medan många biobaserade produkter inte kan återanvändas.

Men det är inte bara konsekvensanalyser som skall ligga till grund för vad som är hållbart. Det krävs även riskanalyser för att bedöma ett materials lämplighet såsom råvara för en produkt. Synergi och antagonism kan uppstå när olika råvaror blandas varför även slutproduktens funktion måste utvärderas med riskanalys och inte bara ingående ämnens hälso-och miljöeffekter. Detta kan exemplifieras nedan.

I Regeringskansliet Faktapromemoria 2021/22: FPM84 framgår att *”Produkter som är designade för att försämra sin prestanda inom en kort period från att de tagits i bruk och*

mjuk- eller hårdvaruuppdateringar som försämrar en produkts prestanda tillåts inte heller.” I detta ligger ett motsattsförhållande i och med en politisk vilja att återanvända material i större omfattning när återanvändning de facto innebär försämrade egenskaper på grund av oundviklig nedbrytning till följd av åldring för plaster. Prestanda försämras således även om så inte görs medvetet. Faktum är att det inte är kutym att bedöma hur mycket egenskaperna försämras utan bara ett konstaterande att en allt större mängd återvunnet material får nytt liv, vilket givetvis är bra ur miljöperspektiv men inte ur ett kvalitetsperspektiv.

Den metod som EU-kommissionen har utvecklat ("Product Environmental Footprint", PEF) och idag tillämpar för att analysera en produkts miljöavtryck behöver därför förbättras.

Sammanfattning

SPIF är i stora drag positiv till EU-kommissionens förslag till förordning om ekodesign. Det är dock stor sannolikhet för att ekodesign leder till försämrat val av råvara samt försämrad kvalitet på produkter om inte riskanalys genomförs vid val av material i de produkter som omfattas av remissen. Ekodesign får inte heller leda till att plastmaterial fasas ut som är nödvändiga för att klara våra klimatmål.

Referens

- [1]. Harald Pilz, Bernd Brandt and Roland Fehringer, The impact of plastics on life cycle energy consumption and greenhouse gas emissions in Europe, Denkstatt Study, Summary report June 2010.

Motala den 9 juni 2022

Lennart Johansson

Branschansvarig Svensk Plastindustriförening